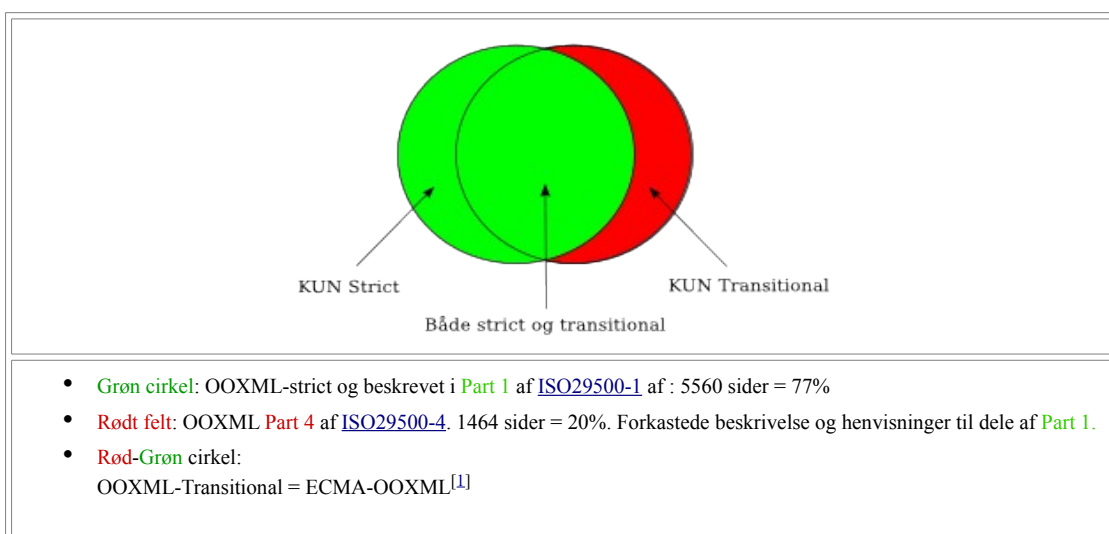

IT-Politisk Forening

At vælge OOXML er at vælge OOXML-Strict

Den ISO-godkendte standard [ISO29500](#) indeholder to dokumentstandarder: OOXML-Strict^[1] og OOXML-Transitional^[1]. OOXML-Transitional indeholder de dele der under ISO-godkendelsesprocessen blev forkastet som fremtidig standard. OOXML-Strict er den nye OOXML-standard der er rensset for de forkastede dele.

Forholdet mellem Strict og Transitional illustreres i følgende figur:

Det fremgår at langt **hovedparten (77%) af ISO29500 består af Part 1, Strict**. **Part 4** kun er *overgangsmigrationstræk* (Transitional Migration Features). **Part 4** består af to ting: forkastede beskrivelser og henvisninger til beskrivelser i [Part 1](#). Dette er illustreret på figuren ved at Transitional består **Rød-Grøn** cirkel. Figuren viser altså at ISO har arbejdet med OOXML. ISO fik tilsendt ECMA-OOXML^[1] (i flere versioner i øvrigt) som forslag fra Microsoft. Under arbejdet med godkendelsen af OOXML blev kun **en del** af ECMA-OOXML godkendt som fremtidig standard (det **grønne** midterfelt i figuren). En andel del ECMA-OOXML blev **forkastet** (det **røde** felt - kun Transitional), men der blev også tilføjet nye beskrivelser (det **grønne** yderfelt - kun Strict). De godkendte beskrivelser og de nye bekrivelser udgør tilsammen Strict (den **grønne** cirkel - [Part 1](#)). Altså, **at anerkende Transitional som åben dokumentstandard for det offentlige, er at tilsidesætte ISO's godkendelsesarbejde.**

Kan Transitional og Strict skilles ad?

Svaret er: "Ja". Man kan blot slette **Part 4** fra [ISO29500](#) (plus lidt smårettelser uden for beskrivelserne) så beskriver [ISO29500](#) udelukkende OOXML-Strict. Man kan så flytte **Part 4** over i en anden publikation som er identisk med OOXML-ECMA, men hvor alle henvisningerne til [Part 1](#) enten bevares eller tilføjes som beskrivelser i den nye publikation. Det vil dog være ganske omsonst da publikationen allerede forefindes i dokumentationen for OOXML-ECMA. Da Canada foreslog at **Part 4** blev oprettet, var det i øvrigt meningen at Transitional skulle kunne fjernes på et senere tidspunkt:

The intent is to enable the future DIS 29500 maintenance group to choose, at a later date, to remove this set of features from a revised version... (IT-Pol om Transitional)

Hvad skal man så med Transitional?

Formålet med Transitional er at lave et format som er velegnet til at gemme de gamle Microsoft formater i (f.eks. doc-filer).

This Part of ISO/IEC 29500 defines features for backward-compatibility and that are useful for high-quality migration of existing binary documents ... (ISO29500-4, s. 1)

Strict er derimod ikke bundet af de gamle formater, og derfor kan konverteringen fra de gamle formater ind imellem være noget ringere. Problemet er at **man ikke kan binde ISO til nogle gamle formater** fordi så kan ISO jo ikke ændre OOXML efter hvad der er mest hensigtsmæssigt.

Der er ikke nødvendigvis nogle fordele ved at implementere Transitional. Der er nemlig ingen garanti for at Transitional gør det nemmere end i dag at læse de gamle dokumenter. Der kan tilmed heller ikke forventes perfekt konvertering mellem Transitional og Strict fordi en fil der følger Strict (**Part 1**), **ikke** må indeholde Transitional elementerne fra **Part 4**. Dermed bliver transitional først og fremmest en fordyrende ekstra standard på vejen mod Strict.

I praksis betyder det at man kan lave en kontorpakke der kan åbne og gemme såvel de gamle filer, transitional filer (f.eks. et docx dokument) og strict-filer. Men kontorpakken kan ikke forventes at konvertere perfekt mellem de forskellige filer. Dette illustrerer at **Transitional kun kan forventes at blive et fordyrende mellemlid, og at gøre Transitional til en obligatorisk standard kan kun forventes at blive en fordyrelse for det offentlige**. De gamle filer kan omdannes til pdf-filer mhp. arkivering i et for fremtiden tilgængeligt åbent format.

ISO29500 kræver implementering af OOXML Strict

Derfor giver følgende udtalelse fra regeringens ekspertudvalg om åbne standarder god mening ([bilag a](#)):

Ekspertudvalget vurderer, at i de tilfælde, hvor OOXML anvendes, bør fremadrettet datalagring foregå efter de principper, der er fastlagt i OOXML (ISO/EIC29500:strict), da dette sikrer maksimal uafhængighed af enkelte leverandører og derfor er bedst ud fra et konkurrencesynspunkt. Det hindrer ikke, at OOXML ISO/RIC29500:transitional) implementeres for at sikre, at ældre dokumenter kan læses. Ekspertudvalget bemærker, at såvel ISO/EIC29500:strict) som (ISO/EIC29500:transitional) er en del af samme åbne standard, godkendt af ISO. (Fremhævelse tilføjet.)

Da beskrivelserne i **Part 4** er forkastede som fremtidig standard, må fremadrettet datalagring følge OOXML-strict. Det er pointen i ISO-godkendelsen.

Kort sagt, **før Microsofts kontorpakke implementerer OOXML Strict, lever den ikke op til ISO29500**.

Microsoft må **også** gerne implementere Transitional. Men det er ikke meningen at Microsoft blot efter forgodtbefindende kan fortsætte med at beholde de forkastede elementer og udskyde implementeringen af de ikke-implementerede elementer fra Strict.

Til sammenligning er ODF allerede ISO-godkendt og implementeret, og oven i købet videreudviklet og godkendt i OASIS-regi. En række af OIO-standarderne er i øvrigt alene godkendte i OASIS, f.eks. UBL. Den seneste version af ODF (1.2) skal i øvrigt også ISO-godkendes.

Hvad skal man gøre indtil OOXML-Strict bliver implementeret?

Først og fremmest kan myndigheder fortsætte med deres Microsoft kontorpakke og de ældre microsoftformater. Da Transitional kun er et midlertidigt format, er der væsentlige besparelser ved *ikke* at gå over til OOXML (f.eks. docx) før Strict er implementeret. Ved større nyanskaffelser kan myndighederne gå over til den åbne standard ODF og gemme deres dokumenter i ODF. Da man Microsofts kontorpakke kan læse og gemme ODF, vil det betyde at myndigheder frit kan vælge om de vil benytte Microsofts Kontorpakke eller en billigere løsning. Alle erfaringer fra kommuner, svensk politi, franske gendarmere etc. viser, at der netop kan spares penge derved. Gamle arkiverede dokumenter kan konvertes til PDF.

7. december 2009

Noter

[1] Der er tre OOXML-standarder:

- ECMA-OOXML: blev godkendt af industrikonsortiet ECMA, men blev (delvis) forkastet af ISO.
- ISO-OOXML Transitional: er det samme som ECMA-OOXML, men beskrevet i [ISO29500](#).
- ISO-OOXML (29500) Strict: er godkendt af ISO, men skal omarbejdes. Den er ikke implementeret endnu.

[2] Jesper Stocholm (medlem af DS-standards OOXML-komité og udpeget af Dansk Standard som ekspert til ISOs arbejdsgruppe for åbne dokumentstandarder - W34) skriver:

T[ransitional] hed oprindeligt "deprecated features" og blev under BRM [Ballot Resolution Meeting] lavet om til en selvstændig part samt en selvstændig conformance clause. ([Computerworld](#))

Deprecate betyder i følge Gyldendal: "forklejn; nedvurdere; omtale nedsættende; forringe; undervurdere". Så **Part 4 består af nedvurderede dele**, dvs. forkastede dele. **Part 1** består af de accepterede dele. M.a.o. for at OOXML kunne blive ISO-godkendt forkastede (deprecate) man nogle dele af ECMA.

Professor Mogens Kühn Pedersen giver følgende forklaring på hvorfor ISO "deprecated" dele af ECMA og flyttede dem over i **Part 4**:

ISO kræver følgende:

- *interoperabilitet*
- *platformsafhængighed*
- *kulturel og sproglig tilpasning*

Disse principper er ikke indfriet i ECMA376:2006 og derfor blev standarden forkastet. ([Brev til OSL](#))